

شیوه نامه اجرایی طرح پژوهانه دانشجویان دوره دکتری دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و موسسات آموزشی و پژوهشی (وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)

مقدمه : این شیوه نامه جهت اجرا و طرح اعطای پژوهانه بر اساس توافقنامه بین وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به شماره ۱۱۶۱/ص مورخ ۸۷/۷/۲۶ تدوین شده است . در این شیوه نامه دانشگاه، پژوهشگاه و موسسه آموزشی و پژوهشی به اختصار "موسسه" نامیده می شود و منظور از "وزارت عتف" ، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

ماده ۱: هدف از اجرای این شیوه نامه :

- هدایت رساله های دکتری در جهت انجام پژوهش های مفید و موثر علمی در زمینه های بنیادی ، کاربردی و توسعه ای متناسب با نیازهای آینده بشریت .
- افزایش تولید علم در جهت تحقق اهداف سند چشم انداز ۲۰ ساله و برنامه پنجم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران .
- گسترش نهضت تولید و توسعه و فناوری در حل مشکلات کشور و تولید بهینه سرمایه .
- توسعه ی روشهای فرآیندهای پژوهشی و فناوری به منظور حل نیازهای اساسی کشور .

ماده ۲: مراحل درخواست اعطای پژوهانه

الف- دانشجویان واجد شرایط پژوهانه فرم درخواست پژوهانه را به همراه یک نسخه صورت جلسه مصوب پیشنهاد رساله توسط گروه آموزشی لانشکده / پژوهشکده / موسسه مربوط را تکمیل و به معاونت پژوهشی و فناوری واحد مربوطه ارائه می نمایند.

ب- تبصره ۱: زمینه های پژوهشی مورد حمایت بر اساس اولویتهای پژوهشی مصوب شورای عالی عتف خواهد بود و در حالت خاص با توجیه لازم سایر زمینه های پژوهشی با تأکید کمیته پژوهشی وزارت عتف قابل حمایت خواهد بود .

ب- تبصره ۲: کمیته پژوهشی وزارت عتف با کارگروههای تخصصی در رشته های مختلف تحصیلی جهت سیاستگذاری، برنامه ریزی و نظارت بر اجرای طرح پژوهانه دانشجویان دوره دکتری به ریاست معاون پژوهشی و فناوری وزارت عتف و یا قائم مقام ایشان در دفتر امور پژوهشی وزارت عتف تشکیل می شود.

ب- معاونت پژوهشی و فناوری دانشکده / پژوهشکده موظف است درخواستهای اعطای پژوهانه را بر اساس اولویتها، مورد بررسی قرار داده و پس از تایید به معاونت پژوهشی و فناوری موسسه ارسال نماید.

ج- معاونت پژوهشی و فناوری موسسه موظف است در انتهای هر سال تحصیلی وحداکثر تا پایان مهر ماه آمار و اطلاعات دانشجویان مشمول طرح پژوهانه به همراه اطلاعات مربوط به پیشنهاد رساله های آنها را به دفتر امور پژوهشی وزارت عتف ارسال نماید.

د- دفتر امور پژوهشی وزارت عتف پس از دریافت و بررسی اطلاعات و آمار دانشجویان موسسات آموزشی و پژوهشی کشور، اسامی نهایی دانشجویان مشمول طرح را به معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری ارسال می نماید.

ه- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری بر اساس آمار دانشجویان مشمول طرح پژوهانه که از دفتر امور پژوهشی وزارت عتف دریافت نموده اعتبارات هر موسسه را به معاونت پژوهشی آن موسسه واریز می نماید.

ماده ۳: شرایط دانشجویان مشمول طرح پژوهانه

الف- دانشجویان مقطع دکتری که براساس ضوابط و قوانین دوره های دکتری تخصصی پذیرفته شده و مشغول به تحصیل می باشند.

ب- دانشجویان مشمول پژوهانه دوره دکتری طبق شرایط تحصیلی تعریف شده از طرف وزارت عتف باید از پیشرفت تحصیلی مناسب برخوردار بوده و مشروط یا محروم از سوی کمیته انضباطی نباشد.

ج- دانشجویان مشمول طرح پژوهانه باید دارای پیشنهاد رساله مصوب باشند.

د- پیشنهاد رساله در چارچوب اولویت های پژوهشی مصوب شورای عالی عتف به تأیید گروه آموزشی دانشکده/پژوهشکده/موسسه رسیده و تاریخ تأیید آن نباید بیش از ۵ نیمسال از شروع تحصیل دوره دکتری باشد.

ه- دانشجو، بورسیه سازمان های مختلف ، مأمور به تحصیل و یا شاغل در خارج از موسسه) به صورت رسمی، غیررسمی، نیمه وقت، تمام وقت، پاره وقت و هرنوع مشغله ای که سبب خلل در حضور تمام وقت دانشجو در دانشگاه گردد) نباشد.

تبصره : در صورت مشروط شدن به علت موارد غیرقابل پیش بینی، حوادث غیر مترقبه خارج از کنترل و اختیار، دانشجو با تأیید شورای پژوهشی موسسه می تواند به عنوان دانشجوی مشمول طرح اعطاء پژوهانه باقی بماند.

ماده ۴: وظایف دانشجویان مشمول طرح پژوهانه دوره دکتری

الف- دانشجو موظف است کار پژوهشی خود را بر مبنای پیشنهاد رساله مصوب و با هدایت مداوم استاد راهنما به پیش ببرد.

ب- دانشجو موظف است در پایان هر ماه گزارش پیشرفت زمینه پژوهشی خود را به استاد راهنما و در پایان هر نیمسال گزارش کتبی کامل تر را با تأیید استاد راهنما به معاون پژوهشی و فناوری

دانشکده /پژوهشکده و سپس به معاون پژوهشی و فناوری موسسه ارائه نماید.

ج-حضور مؤثر و تمام وقت دانشجو در موسسه الزامی است و همچنین دانشجو موظف است حداقل ۳۰ ساعت در هفته از ساعات حضور خود را در موسسه صرف اجرای رساله خود نماید.

ماده ۵ : ارزیابی و نظارت جهت ادامه فعالیت

الف-عملکرد دانشجو از نظر آموزشی ، پژوهشی و رعایت مقررات عمومی از زمان درخواست اعطای پژوهانه تا دفاع نهایی از رساله باید مورد تائید استاد راهنما، گروه آموزشی و معاونت پژوهشی و فناوری دانشکده /پژوهشکده باشد.

ب-استاد راهنما با همکاری دانشکده /پژوهشکده مسئول نظارت بر حضور دانشجو در موسسه می باشد.

ج-ارزیابی فعالیت‌های پژوهشی دانشجو در راستای انجام بهتر رساله توسط استاد راهنما / استادان راهنما دانشجو و معاون پژوهشی دانشکده /پژوهشکده صورت می گیرد .

د-معاونت پژوهشی و فناوری موسسه موظف است ضمن نظارت بر کلیه مراحل اجرای طرح و پرداخت پژوهانه در صورتی که دانشجوی مشمول پس از دریافت قسمتی از پژوهانه به هر دلیل نسبت به پیشبرد اجرای طرح پژوهشی خود اقدام ننموده، از پرداخت مابقی پژوهانه به وی خودداری نموده و ضمن انکاس موضوع به دفتر امور پژوهشی وزارت عتف باقیمانده را در سر جمع اعتبارات موسسه برای پرداخت به سایر دانشجویان مشمول منظور نماید.

ماده ۶ : مراحل و نحوه پرداخت

الف-میزان کل پژوهانه پرداختی به دانشجویان مشمول طرح پژوهانه در ابتدای هر سال تحصیلی و با توجه به اعتبارات اختصاص یافته‌ی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری تعیین می شود.

ب-پرداخت پژوهانه طبق قراردادی که بین دانشجو و معاونت مالی - اداری دانشگاه انجام می گیرد.

ج-معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه با تائید استاد راهنما و معاون پژوهشی و فناوری دانشکده / پژوهشکده و موسسه مجاز است به پروژه‌های دانشجویانی که از حمایت مالی دستگاه‌های مقاضی برخوردارند پژوهانه کامل یا بخشی از آن را پرداخت نماید، مشروط بر اینکه مجموع دریافتی دانشجویان مذکور از محل پژوهانه و محل یاد شده طی مدت انجام رساله از سه برابر پژوهانه بیشتر نشود. تبصره ۱: معاونت پژوهشی و فناوری موسسه موظف است دانشجویان بند ج ماده ۶ را با ذکر مشخصات طرح و سازمان‌های طرف قرارداد دانشجو، طی فهرستی جداگانه به دفتر امور پژوهشی وزارت عتف اعلام نماید.

د-مبلغ مورد قرار داد بین دانشجو و معاون پژوهشی و فناوری موسسه هر ساله بعد از دریافت آمار دانشجویان از طرف معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به معاون پژوهشی و فناوری موسسه اعلام خواهد شد .

ه- پرداخت توسط معاون پژوهشی موسسه در سه قسط و به شرح زیر انجام می گیرد:

- ۱- بعد از تأیید و دفاع از پیشنهاد رساله ۳۵ درصد مبلغ فرارداد به دانشجو پرداخت می گردد.
- ۲- در صورتی که استاد راهنما و حداقل یکی از داوران رساله و همچنین معاون پژوهشی و فناوری دانشکده / پژوهشکده و نیز معاون پژوهشی و فناوری موسسه، ۵۰ درصد پیشرفت کار را (تمکیل سابقه تحقیق ، مبانی نظری و جمع آوری بخشی از اطلاعات مربوط به رساله) تائید نمایند ۳۵ درصد دوم پرداخت می گردد .
- ۳- بعد از دفاع نهایی و تسویه حساب دانشجو با موسسه ۳۰ درصد نهایی پرداخت می گردد .
تبصره ۲: کلیه پرداخت ها با تائید استاد راهنما و معاون پژوهشی و فناوری دانشکده / پژوهشکده و موسسه در وجه دانشجو صورت می گیرد .

تبصره ۳: پژوهشی که به یکی از نیازهای اساسی و روزمره جامعه پاسخ دهد و جنبه‌ی کاربردی داشته و به تولید و مصرف رسیده باشد با نظر کمیته پژوهشی وزارت عتف از جایزه اختصاصی برخوردار خواهد شد.

ماده ۷: دبیرخانه اجرای طرح پژوهانه در مرکزسیاستگذاری و برنامه ریزی معاونت پژوهشی و فناوری وزارت عتف قرار دارد و وظایف دبیرخانه به شرح ذیر است :

- الف- جمع آوری اطلاعات و آمار مربوط به دانشجویان
- ب- هماهنگی تامین اعتبارات لازم توسط وزارت ، موسسه و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهور
- ج- نظارت بر حسن اجرای آیین نامه طرح
- د- رسیدگی به پیشنهادات و پاسخ به سوالات دانشجویان
- ه- تبیین آیین نامه طرح

ماده ۸: این شیوه نامه در یک مقدمه، ۸ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۱۳۸۸/۱۱/۲۰ به تصویب معاون پژوهشی و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجراست.